



Ontwikkeling aan de Beeldentuinlaan Vleuten - Bomenadvies

Ontwikkeling Zandweg 210, De Meern

Bomenadvies

Project:

Ontwikkeling Zandweg 210, De Meern - Bomenadvies

Status:

Concept

Opdrachtgever:

Hilbehage I B.V.

Versie:

D

Dossiernummer:

MEERN06-1

Datum:

13 juli 2020

Projectleider:



File:

Document1

Auteur(s):

AM/CvO

Gecontroleerd:



LANDSCHAPPARTNERS

De Dompelaar 1a

3454 XZ De Meern

030 - 66 66 199

info@landschappartners.nl

www.landschappartners.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Achtergrond & context	5
1.2 Huidige situatie	5
1.3 Leeswijzer	5
2. Kwaliteit fruitbomen	7
2.1 Kwaliteitsnormen	7
2.2 inventarisatie alle fruitbomen	7
3. Bomenadvies	11
Geraadpleegde literatuur	12
Bijlage 1: Inventarisatie gegevens fruitbomen Zandweg 210	13



1. Inleiding

1.1 Achtergrond & context

De initiatiefnemer Hilbehage I B.V. beschikt over een perceel van circa 1 ha. Het perceel ligt aan de Zandweg 210 in De Meern met fruitbomen (zie afbeeldingen 1 en 2). De kavel ligt tussen de Zandweg en de Beeldentuinlaan in Vleuten. De fruitbomen op deze kavel zijn meer dan 50 jaar oud. De meeste fruitbomen verkeren echter thans in een slechte staat. De initiatiefnemer wil weten wat huidige kwaliteit van de fruitbomen is. Aanvullend is een advies over het gewenste onderhoud en beheer van het perceel gewenst.

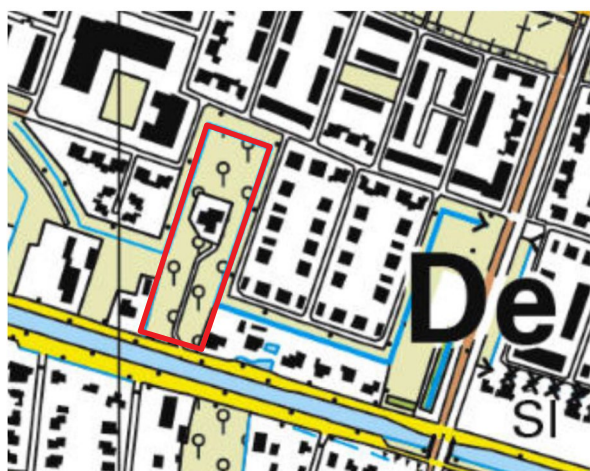
oostzijden van het perceel bestaan uit brede watergangen.
Het perceel wordt omringd door woonbebouwing.

1.3 Leeswijzer

In deze rapportage vindt u in paragraaf 2 het verslag van de inventarisatie van de fruitbomen. In paragraaf 3 is bomenadvies beschreven.



Afb. 1 Luchtfoto met situering perceel Zandweg 210



Afb. 2 Topografisch kaart met situering perceel aan de Zandweg 210

1.2 Huidige situatie

Midden in de kavel staat een villa. Deze villa is in 1975 in de toen al bestaande boomgaard geplant. Daarna zijn er geen fruitbomen meer aangeplant of herplant.

In bedrijfsmatig opzicht is hier van fruitteelt reeds jaren geen sprake van. De bomen zijn reeds lang niet meer gesnoeid of vakkundig onderhouden. Achter op de kavel ligt een flinke hoop van opgeslagen dood hout, dat bestaat uit afgevallen takken en gekapte fruitbomen. Het perceel is bereikbaar vanaf de Zandweg. Deze weg is in feite een langzaam verkeersroute waar de auto te gast is. De west-, noord- en



Afb. 3 Oude vervallen fruitbomen



Afb. 4 Laagstam appelbomen met zeer slechte kwaliteit



Afb. 5 Perenbomen met goede kwaliteit



Afb. 6 Open ruimte ontstaan door kap van diverse dode fruitbomen

2. Kwaliteit fruitbomen

2.1 Kwaliteitsnormen

De kwaliteit van fruitbomen is van vele aspecten afhankelijk. Veel wordt bepaald door de vitaliteit en levensverwachting van de bomen. De kwaliteit wordt door middel van visuele waarnemingen bepaald en uitgedrukt in 4 kwalificaties.

Goed

Bomen worden met goed gekwalificeerd als de boom:

- vitaal / gezond is en een goede vruchtdracht heeft;
- een goed ontwikkelde kroon heeft in overeenstemming met de habitus van de boomsoort of kweekdoel;
- een levensverwachting heeft van meer dan 10 jaar.

Matig

De kwalificatie matig wordt aan een boom gegeven die:

- vitaal / gezond is en matige vruchtdracht heeft;
- geen goed / matige ontwikkelde kroon heeft in overeenstemming met habitus van de boomsoort of kweekdoel;
- aanwezige beperkingen heeft die de levensverwachting / kwaliteit negatief beïnvloeden;
- een levensverwachting heeft minder dan 10 jaar.

Slecht

De kwalificatie slecht wordt aan een boom gegeven die:

- niet vitaal / gezond is en slechte vruchtdracht heeft;
- matige tot slecht ontwikkelde kroon heeft in overeenstemming met habitus van de boomsoort of kweekdoel;
- aanwezige beperkingen heeft die de levensverwachting / kwaliteit negatief beïnvloeden; een levensverwachting heeft van < 5 jaar

Zeer Slecht

Een boom krijgt de kwalificatie zeer slecht als de boom:

- niet vitaal is en slechte vruchtdracht heeft;
- slecht ontwikkelde kroon heeft in overeenstemming met de habitus van de boomsoort of kweekdoel;
- geen verdere levensverwachting heeft
- gevaar oplevert / op kan leveren aan de omgeving (bijvoorbeeld omvalgevaar).

Bij het toekennen van kwalificaties is rekening gehouden met de leeftijd van de boom. Een jonge boom kan zich makkelijker herstellen of met begeleidende maatregelen beter ontwikkelen dan een oude boom waar jaren niets aan is gedaan.

2.2 inventarisatie alle fruitbomen

De fruitbomen zijn eerder dan 1975 aangeplant, dus voordat de villa is gerealiseerd. De bomen zijn thans ouder dan 50 jaar. Voor halfstam appelbomen is dat erg oud. De hoogstam perenbomen kunnen veelal ouder worden. De topografische kaarten van 1988 en 2019 geven de situatie weer van de fruitbomen met de villa en wat de ontwikkelingen rondom het perceel zijn geweest (zie afbeelding 11). Uit oudere kaarten blijkt dat het gedeelte waar de perenbomen staan al in 1950 een kleine boomgaard is. In de 60-er jaren was het gehele perceel onderdeel van een grote fruitteeltbedrijf.

Alle fruitbomen zijn op 3 juni 2020 beoordeeld. De inventarisatie is verricht door ir. A. Marcelis, bomendeskundige (met kennis van fruitbomen en van snoeionderhoud en beheer van fruitbomen) van adviesbureau.

De inventarisatie is gedaan volgens bovenstaande normen.



Afb. 7 Appelboom met gaten, gebarste bast en dood hout



Afb. 8 Laagstam appelbomen met gaten, gebarste bast, dood hout, rottende plekken



Afb. 9 Oude vervallen fruitbomen



Afb. 10 Opslag dood hout aan noordrand kavel

Wat opvalt is dat de bomen in een bijzonder grid zijn aangeplant dat niet gebruikelijk is in de reguliere fruitteelt. Het grid bestaat uit het volgende grid:

- Van oost naar west staan de rijen achtereenvolgens op 4-6-6-4-5-4-6-6-4m afstand van elkaar.
- Van noord naar zuid staan de rijen achtereenvolgens op 4-4-2-2-4-4-2-2-4-4m van elkaar; waarbij sommige rijen in driehoeksverband geplant zijn en anderen niet.

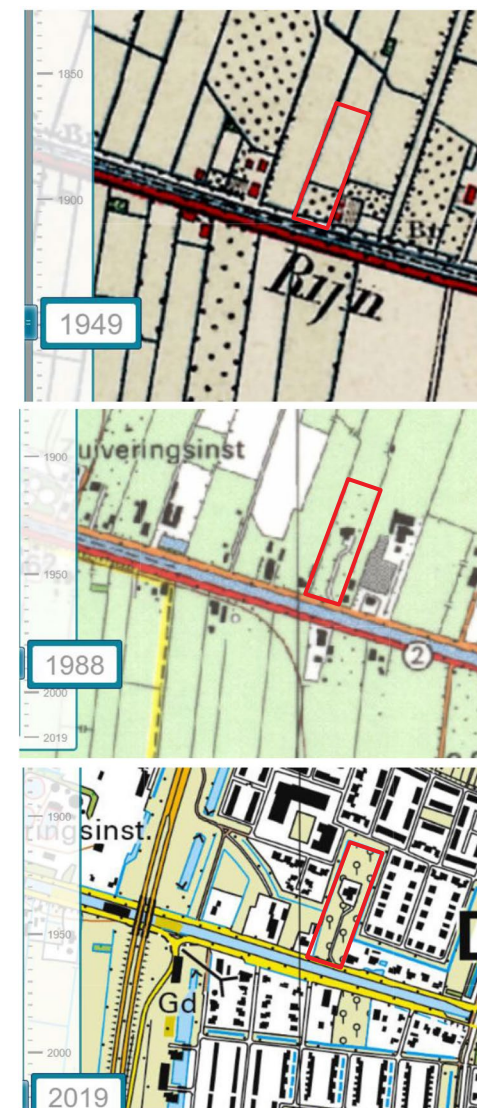
Uit de inventarisatie blijkt dat er van de oorspronkelijke 300 fruitbomen nog 219 fruitbomen op het perceel staan. Hiervan is ruim 20% dood. Bijna 70% heeft een slechte tot zeer slechte kwaliteit (zie afbeeldingen 7 en 8). Deze bomen hebben scheuren en gaten in de stammen en takken, gebroken en dode (hoofd)takken en/of gehavende kronen. Ze vallen bijna uit elkaar en zullen binnen 3 jaar (nagenoeg) dood zijn. Slechts 10% heeft matige tot goede kwaliteit, waarvan slechts de helft een leventijds verwachting van meer 10 jaar heeft (zie afbeelding 5).

Samengevat is de situatie als volgt:

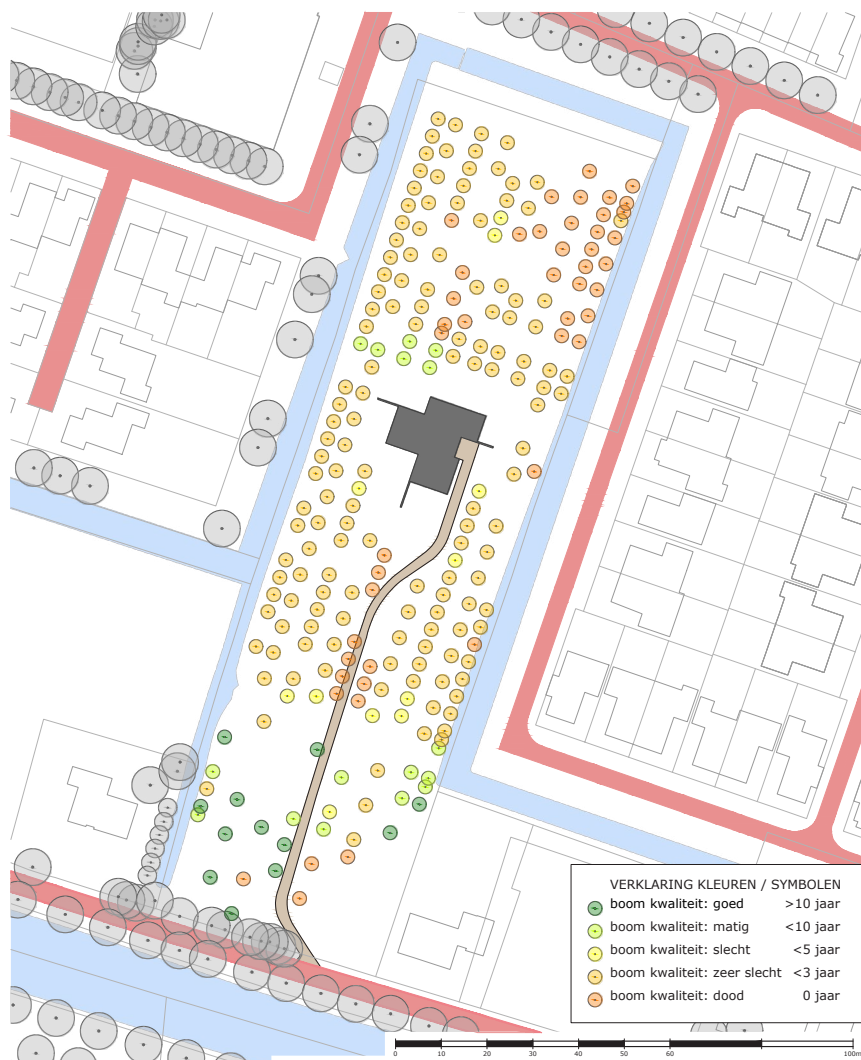
Hoogstam perenbomen aan zuidzijde van perceel			
goede kwaliteit	11 bomen	> 10 jaar	
matige kwaliteit	9 bomen	< 10 jaar	
slechte kwaliteit	10 bomen	< 5 jaar	
gekapte bomen	27 bomen		
Laagstam appelbomen voor- en zijtuin bij villa			
goede kwaliteit	0 bomen		
matige kwaliteit	0 bomen		
slechte kwaliteit	8 bomen	< 5 jaar	
zeer slechte kwaliteit	73 bomen	< 3 jaar	
dode bomen	12 bomen	kappen	
gekapte bomen	22 bomen		
Laagstam appelbomen achtertuin bij villa			
goede kwaliteit	0 bomen		
matige kwaliteit	4 bomen	< 10 jaar	
slechte kwaliteit	2 bomen	< 5 jaar	
zeer slechte kwaliteit	58 bomen	< 3 jaar	
dode bomen	32 bomen	kappen	
gekapte bomen	32 bomen		

In de bijlage 1 zijn de inventarisatiegegevens weergegeven van het gedeelte waar de perenbomen (31 stuks) staan. Bijlage 2 geeft een overzicht van de kwaliteit van de perenbomen weer.

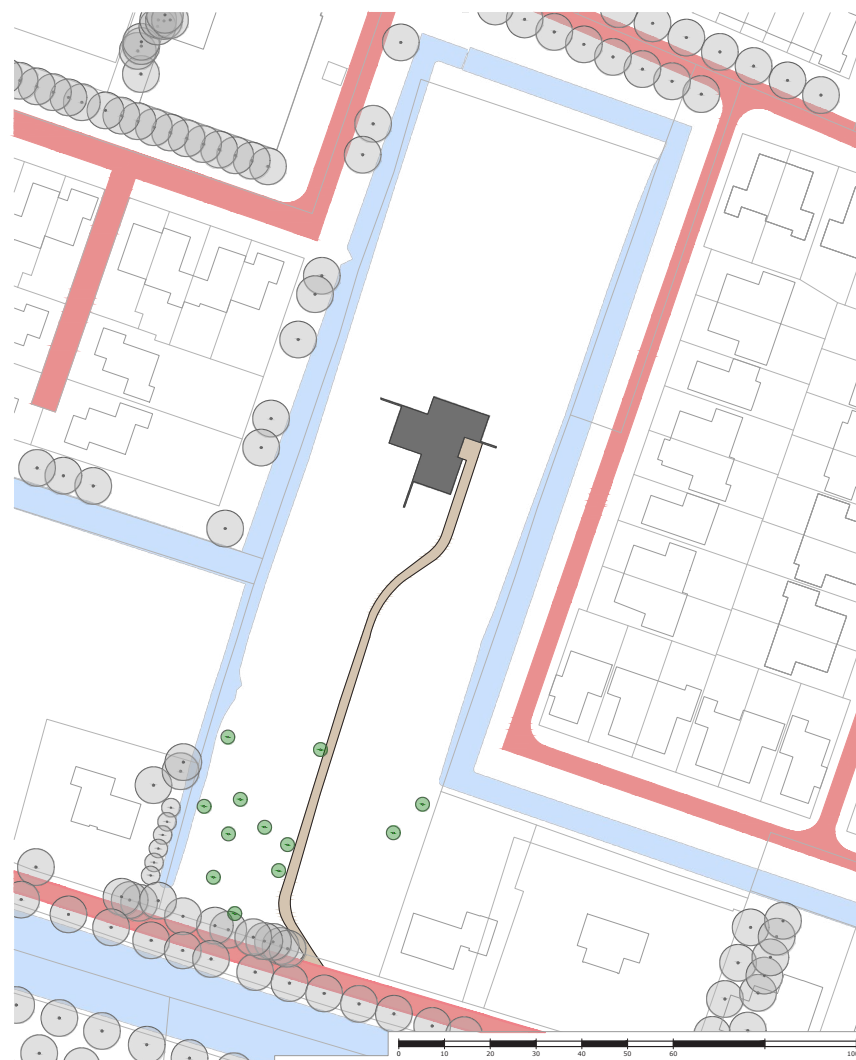
In afbeelding 12 is weergegeven wat de kwaliteit van de huidige fruitbomen is. In afbeelding 13 is de situering weergegeven van de bomen met een levensverwachting van langer dan 10 jaar.



Afb. 11 Topografische kaarten 1949, 1988 en 2019



Afb. 12 Kwaliteit fruitbomen Zandweg 210, De Meern



Afb. 13 Situering fruitbomen met goede kwaliteit

3. Bomenadvies

Op het perceel aan Zandweg 210, De Meern is de kwaliteit van de fruitbomen slecht tot zeer slecht. De ervaring leert dat laagstam fruitbomen niet ouder dan 30-40 jaar worden. De huidige laagstam appelbomen zijn ouder dan 50 jaar.

De komende jaren zal meer dan 90% van de oorspronkelijke bomen dood zijn of zo uit elkaar vallen dat een gehavende situatie zal ontstaan.

De boomgaard is in feite vervallen en is als zodanig niet meer herkenbaar. De oorzaken zijn:

- De ouderdom van de fruitbomen.
- Het ontbreken van enige vervanging van de fruitbomen.
- Het ontbreken van een bedrijfsmatig beheer van de fruitbomen.
- Het vervallen van economische oogst van de fruitbomen.
- Het jarenlange achterwege laten van snoei-beurten.

Geadviseerd wordt alle fruitbomen te kappen om een haveloze situatie op deze plek in de bebouwde kom te voorkomen. Eventueel zijn de goede hoogstam perenbomen aan de zuidzijde van het perceel te behouden. Deze hoogstambomen kunnen ouder dan 60 jaar worden. Bij goede snoei-beurten en goed beheer rondom deze perenbomen hebben ze toekomstwaarde.

Herplanten van de fruitbomen kan alleen een goed rendement hebben als er bedrijfsmatig met de aanplant van de fruitbomen, het beheer van de kavel en het oogsten van het fruit wordt omgegaan. Gezien het ontbreken van economische motieven om op deze locatie fruit te telen is herplant van fruitbomen thans geen geschikte ontwikkeling.

Geraadpleegde literatuur

Websites:

www.topotijdreis.nl

www.google.nl/maps

Bijlage 1: Inventarisatie gegevens fruitbomen Zandweg 210

Inventarisatiegegevens fruitbomen Zandweg 210, De Meern

zuidelijk gedeelte van het perceel, hoogstam fruitbomen

situatie op 3 juni 2020

nummer	soort	stam diameter in cm	vrucht- dracht	kwaliteit boom	toekomst verwachting in jaren	opmerkingen
--------	-------	---------------------------	-------------------	-------------------	-------------------------------------	-------------

1	Peer	40	g	g	>10	snoei nodig
2	Peer	25	g	g	>10	snoei nodig
3	Peer	50			0	dood
4	Peer	35			0	dood
5	Peer	35	g	g	>10	snoei nodig
6	Peer	30	g	g	>10	snoei nodig
7	Peer	25			0	dood
8	Peer	30	g	g	>10	snoei nodig, klimop weghalen
9	Appel	20	g	m	<10	laagstam, op oever sloot, snoei nodig
10	Peer	30	g	m	<10	gaten in de stam
11	Peer	25	g	g	>10	laagstam, op oever sloot, snoei nodig
12	Peer	35			0	dood
13	Peer	30	g	s	<5	2 dode hoofdtakken
14	Peer	40	g	m	<10	geen evenwichtige kroon
15	Appel	40	s	m	<10	zeer slecht snoei, brede kroon, goudrenet
16	Peer	40	s	s	<5	nagenoeg dood
17	Appel	20	g	m	<10	laagstam, op oever sloot, snoei nodig
18	Peer	30	g	g	>10	laagstam, op oever sloot, snoei nodig
19	Appel	25	s	s	<5	gehavende kroon

betekenis afkortingen

g = goede vruchtdracht / goede kwaliteit boom
m = matige vruchtdracht / matige kwaliteit boom
s = slechte vruchtdracht / slechte kwaliteit boom

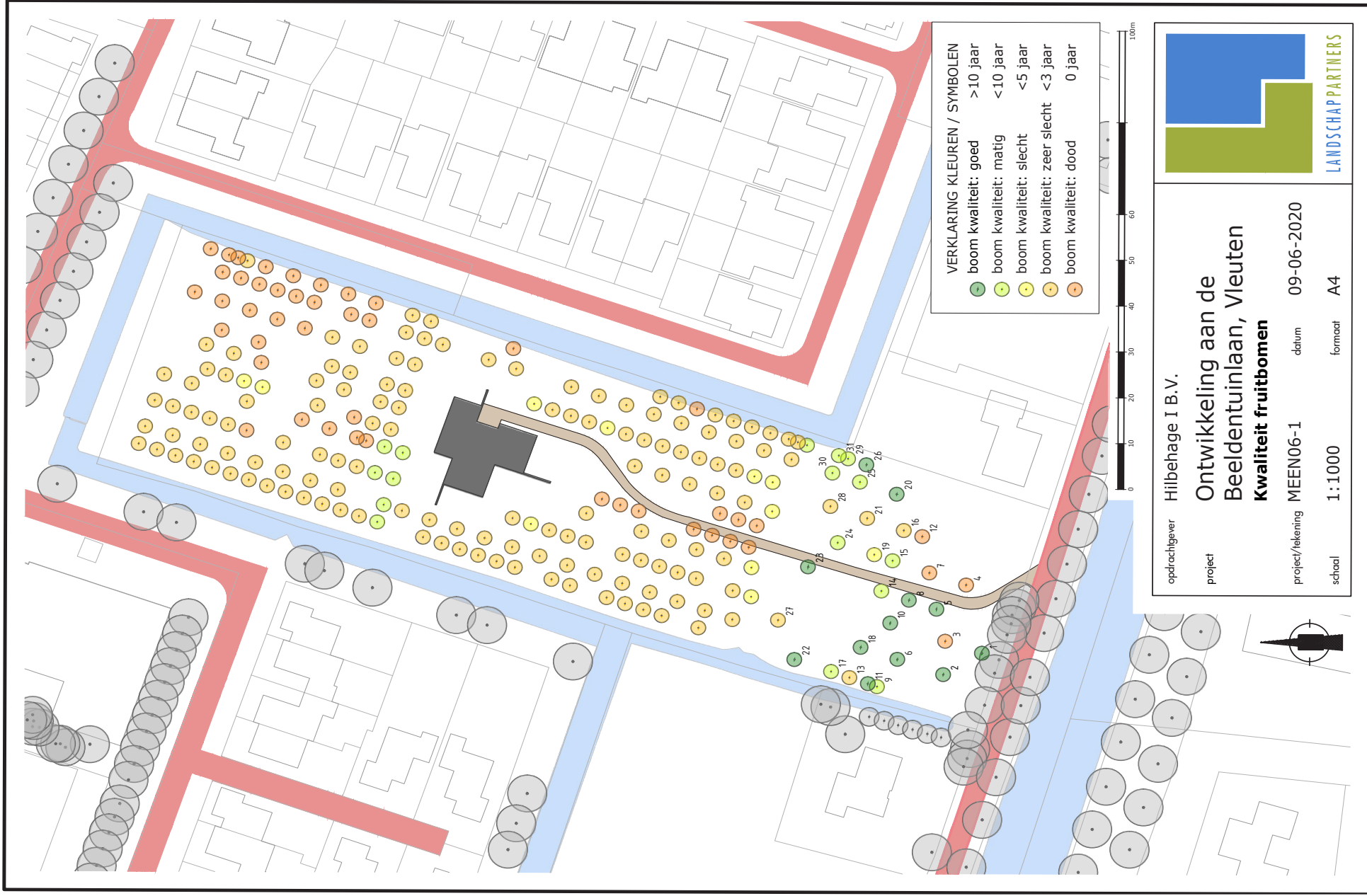
Inventarisatiegegevens Fruitbomen Zandweg 210, De Meern

zuidelijk gedeelte van het perceel, hoogstam fruitbomen
situatie op 3 juni 2020

nummer	soort	stam diameter in cm	vrucht- dracht	kwaliteit boom	toekomst verwachting in jaren	opmerkingen
20	Peer	40	s	g	>10	snoei nodig
21	Peer	35	s	s	<5	nagenoeg dood
22	Peer	25	g	g	>10	op oever sloot, snoei nodig
23	Peer	35	g	g	>10	snoei nodig
24	Peer	35	g	m	<10	weinig blad, mooie kroon
25	Peer	25	g	m	<10	dode hoofdtakken
26	Peer	25	s	g	>10	snoei nodig
27	Peer	35	m	s	<5	dode hoofdtakken, klimop weghalen
28	Peer	30	m	s	<5	weinig blad
29	Appel	20	s	m	<10	snoei nodig
30	Appel	30	m	m	<10	laagstam, op oever sloot, klimop weghalen
31	Appel	20	s	m	<10	laagstam, op oever sloot, snoei nodig

betekenis afkortingen

g = goede vruchtdracht / goede kwaliteit boom
m = matige vruchtdracht / matige kwaliteit boom
s = slechte vruchtdracht / slechte kwaliteit boom





LANDSCHAPPARTNERS